

Súd: Okresný súd Komárno
Spisová značka: 13C/595/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4412221363
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 03. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dagmar Aradská
ECLI: ECLI:SK:OSKN:2014:4412221363.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Komárno sudkyňou JUDr. Dagmar Aradskou v právnej veci žalobcu: POHOTOVOŠŤ, s.r.o. so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, v konaní zastúpený Fridrich Paľko, s.r.o. so sídlom Grösslingova 4, Bratislava proti žalovanej: Slovenská republika, v mene ktorej koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, Bratislava, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy

rozhodol:

Súd návrh na náhradu majetkovej škody a náhradu nemajetkovej ujmy **z a m i e t a .**

Žalovanej sa náhrada trov konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa návrhom doručeným Okresnému súdu Nové Zámky dňa 27.9.2012 domáhal vydania medzitýmneho rozsudku, ktorým by súd určil, že žalovaná je zodpovedná za škodu vzniknutú žalobcovi nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Nové Zámky, pretože tento nerozhodol v zákonom určenej lehote o žiadosti o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie v exekučnom konaní vedenom pre pohľadávku žalobcu, ktorá vznikla neplnením záväzku vyplývajúceho zo Zmluvy o úvere č. 4023958 dlžníkom - povinným C. Š., pričom spôsobom odporujúcim zákonu uvedený súd vykonal procedúru preskúmania exekučného titulu. Žalobca si uplatnil aj nárok na náhradu škody vo výške 1 295,20 eur a na nemajetkovú ujmu vo výške 259,04 eur, ako aj náhradu trov konania. Žalobca svoj návrh odôvodnil tvrdením, že ako oprávnený subjekt navrhol zvolenému exekútorovi vykonať exekúciu na vymoženie pohľadávky, ktorá mu vznikla voči označenému dlžníkovi z uvedenej Zmluvy o úvere. Súdny exekútor uvedenej exekučnej vec číslo EX XXXXX/XXXX. Spísaný návrh na vykonanie exekúcie spolu so žiadosťou o vydanie poverenia a exekučným titulom doručil súdny exekútor Okresnému súdu Nové Zámky ako miestne a vecne príslušnému exekučnému súdu. Podľa žalobného návrhu exekučný súd rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie až dňa 20.6.2012 rozhodnutím o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia (s omeškaním viac ako 957 dní, keď konanie začalo 6.11.2009). Podľa žalobcu tak k rozhodnutiu exekučného súdu došlo s omeškaním, po uplynutí zákonom určenej lehoty. Za nesprávny úradný postup žalobca podľa návrhu považuje popri vydaní rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia po uplynutí zákonom určenej lehoty aj skutočnosť, že exekučný súd preskúmal žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul - rozsudok rozhodcovského súdu - spôsobom odporujúcim zákonu, pričom exekučný súd nie je v zmysle § 40 a nasl. zákona č. 244/2002 Z.z. (ZoRK) súdom, do právomoci ktorého patrí zrušenie rozhodcovského rozsudku. Podľa žalobcu tým, že exekučný súd svojim nelegálnym postupom vykonal opätovné posúdenie práva žalobcu na zaplatenie dlhu v časti istiny vyvolal formálne stav, ktorý založil prekážku rozhodnutej veci. Na jednej strane existuje právne relevantný exekučný titul - rozhodcovský rozsudok, ktorý je z pohľadu exekučného súdu materiálne nevykonateľný, pričom existenciou rozsudku rozhodcovského súdu je vytvorená prekážka veci právoplatne rozhodnutej. Preto

zo strany žalobcu nie je možné iniciovať občianske súdne konanie a požadovať súdnu ochranu práva na zaplatenie istiny s príslušenstvom. V danom prípade neexistuje okolnosť, ktorá by umožňovala exekučnému súdu postupovať nesústreďene a so zbytočnými prieťahmi tak, že k vydaniu rozhodnutia o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie pristúpil až po veľmi dlhej dobe a neexistuje okolnosť, ktorá by umožňovala vytvoriť stav zakladajúci reálnu nevymožiteľnosť istiny a jej príslušenstva založením prekážky veci rozhodnutej. Žalobcovi vytýkaným nesprávnym postupom exekučného súdu mala vzniknúť majetková škoda vo výške 1 295,20 eur, predstavujúca náhradu istiny s príslušenstvom, ktorá už nemôže byť priznaná voči dlžníkovi žalobcu právoplatným rozhodnutím všeobecného súdu zo Zmluvy o úvere. Taktiež mu mala vzniknúť aj nemajetková ujma, ktorú žalobca vyčíslil vo výške 20% z uplatňovanej istiny s príslušenstvom, a to sumou vo výške 259,04 eur. Žalobca svoj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy odôvodnil tým, že nesprávnym úradným postupom došlo k zmareniu jeho legitímneho očakávania, že správnym postupom súdu dôjde k vymoženiu jeho pohľadávky. Žalobca by vďaka skorému rozhodnutiu exekučného súdu mohol včas uskutočniť rad iných krokov smerujúcich k zvýšeniu úspechu mimosúdneho zabezpečenia vymožiteľnosti jeho pohľadávky a príslušenstva. Žalobca súčasne vzniesol námietku zaujatosti sudcov miestne a vecne príslušného Okresného súdu Nové Zámky.

Krajský súd v Nitre uzneseniami č.k. 11NcC/182/2012-9 z 18.10.2012 rozhodol, že sudcovia Okresného súdu Nové Zámky sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci a túto príkazal na prejednanie a rozhodnutie Okresnému súdu Komárno, ktorému vec napadla dňa 12.11.2012.

Súd vyzval žalobcu v súlade s § 43 ods. 1 O.s.p. na doplnenie jeho podania. Žalobca podaním z 22.1.2013 súdu oznámil, že nedisponuje rovnopisom návrhu na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, keď originál návrhu na predbežné prerokovanie podal osobne do podateľne žalovaného, ktorý potvrdil prijatie návrhu spolu s prijatím iných návrhov, označením ich súpisu prezenčnou pečiatkou. Žalobca navrhol súdu, aby v konaní vykonal dôkaz oboznámením sa s príslušným spisom žalovaného, keďže on disponuje len jednotnou a nedeliteľnou databázou návrhov v elektronickej forme, a preto môže poskytnúť len uvedenú databázu obsahujúcu 43 597 návrhov. Tvrdil, že v danom štádiu konania neexistuje námietka žalovaného, že v tomto štádiu konania návrh na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody nebol podaný. Súčasne súdu oznámil, že Okresnému súdu Nové Zámky predložil prílohu - potvrdenie Ministerstva spravodlivosti SR o prijatí žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody a tieto zaslal konajúcemu súdu aj do iného konania (9C/162/2012). V ďalšom poukazoval na absenciu odôvodnenia uznesení, ktorými bol vyzvaný na doplnenie podania.

Žalobca dňa 19.12.2012 doručil Okresnému súdu Nové Zámky rovnopis návrhu vo veci, aj keď v sprievodnom liste označenom v dolnom ľavom rohu internou značkou žalobcu 6370 - ISTINA RS odkazuje, na rozdiel od písomného návrhu, na inú zmluvu o úvere (č. 1100078), uzavretú s iným dlžníkom (W. K.), odkazuje na iné číslo exekučného spisu (EX XXXXX/XXXX) a inú značku uvedenú v dolnom ľavom rohu návrhu (6359 - ISTINA RS).

Dňa 24.1.2014 Ministerstvo spravodlivosti SR doručilo súdu vyjadrenie vo veci, v ktorom poukázalo na zmätočnosť podaní žalobcu, ktorý prenáša celú dôkaznú povinnosť na súd, napriek tomu, že dôkazné bremeno znáša žalobca sám. Ďalej uviedlo, že neoznačenie spisových značiek exekučných konaní, v ktorých malo dôjsť k nesprávnemu úradnému postupu zo strany exekučného súdu, bolo jedným z dôvodov, pre ktoré Ústavný súd SR odmietol sťažnosť žalobcu na porušenie jeho ústavných práv nečinnosťou exekučného súdu a príkladmo odkázalo na rozhodnutie sp. zn. II. ÚS 211/2012, sp. zn. IV. ÚS 366/2012, IV. ÚS 374/2012. V súvislosti s tým poukázalo na nejasný titul nároku na náhradu škody, keď nie je zrejmé, či si žalobca uplatňuje nárok titulom nesprávneho úradného postupu z dôvodu prieťahov, z dôvodu rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o vydanie poverenia alebo z dôvodu nerozhodnutia v zákonom určenej lehote. Konštatovalo, že všeobecný súd v konaní o náhradu škody nie je oprávnený posudzovať prieťahy v konaní súdu, keď túto právomoc má iba predseda súdu alebo Ústavný súd SR. Poukázalo na ustanovenia § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. a § 16 ods. 1 citovaného zákona a v súvislosti s uvedenými ustanoveniami vytklo žalobcovi, že ide o predčasne uplatnený nárok na súde, keď od doručenia žiadostí o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody do podania žalobných návrhov neuplynulo 6 mesiacov. Ministerstvo spravodlivosti SR v ďalšom informovalo, že žalobca napriek výzve na doplnenie žiadosti o predbežné prerokovanie náhrady škody, mu neposkytol žiadnu súčinnosť na predbežné prerokovanie podaných žiadostí. Tým žalobca zmaril akúkoľvek možnosť predbežne prerokovať nárok na náhradu škody, a tak nárok

žalobcu nepovažuje za predbežne prerokovaný. K žalobcom tvrdenému nesprávnemu úradnému postupu uviedlo, že prax ukázala, že lehota na poverenie exekútora je výraznou prekážkou toho, aby súdy mohli objektívne posúdiť zákonnosť exekúcie, ak exekučným titulom je notárska zápisnica alebo rozhodcovský rozsudok. Argumentovalo tým, že 15 dňová lehota na vydanie poverenia sa nevzťahuje na vydanie rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o vydanie poverenia. K žalobcom tvrdenému nesprávnemu úradnému postupu uviedlo, že vnútroštátny súd má v zmysle uznesenia Ústavného súdu SR č.k. IV. ÚS 60/2011-13 z 3.3.2011 ako aj uznesení Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/146/2011 z 13.10.2011, sp. zn. 3MCdo/11/2010 z 26.9.2011 a sp.zn. 5Cdo/291/2010 z 29.3.2011 povinnosť ex offo preskúmať materiálnu správnosť rozhodcovského rozsudku, nekalú povahu rozhodcovskej doložky, preskúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy, a to v takom rozsahu, v akom mu to umožňujú procesné pravidlá. V súvislosti s posúdením, či došlo alebo nedošlo k porušeniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov Ministerstvo spravodlivosti SR poukázalo na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp.zn. I. ÚS 16/02 so záverom, že samotné nedodržanie zákonom stanovenej lehoty neznamena automaticky prieťahy v konaní. Konštatovalo, že zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia nemôže byť nesprávnym úradným postupom, keď nedošlo k porušeniu právnou normou predpísaného postupu štátneho orgánu a keďže nebola ani konštatovaná nezákonnosť rozhodnutia o zamietnutí žiadosti, v danom prípade nemôže ísť o zodpovednosť za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím. Žalobcovi vytykalo, že nepreukázal podanie sťažnosti na prieťahy v konaní a ani rozhodnutie, v ktorom by bolo konštatované porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, preto nie je preukázaný nesprávny úradný postup spočívajúci v existencii prieťahov, ktorú môže konštatovať len Ústavný súd SR. Poukázalo na to, že žalobca nepreukázal vznik škody v uplatnenej výške, nepreukázal existenciu dlžníka a ani nevyožiteľnosť pohľadávky. Konštatovalo, že rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia iba preukázalo nespôsobilosť konkrétneho rozhodcovského rozsudku byť exekučným titulom a nulitný rozhodcovský rozsudok nepredstavuje prekážku res iudicatae pre uplatnenie nároku žalobcu na súde (uznesenie Krajského súdu v Trnave z 31.5.2012 sp. zn. 10CoE/308/2011, uznesenie Krajského súdu v Žiline z 11.7.2012 sp. zn. 20CoE/94/2012). Žalobca mal možnosť získať iný exekučný titul podaním návrhu na začatie konania, pokiaľ to nevykonal, vlastnou nečinnosťou prispel k situácii namietanej v žalobe. Upozornilo na to, že žalobca má preukázať, že by mu súd bez akýchkoľvek pochybností priznal nárok voči dlžníkovi vo výške, pre ktorú žaluje žalovanú a preukázať, že pohľadávky sú nevyožiteľné v dôsledku pochybenia exekučného súdu. Ďalej poznamenalo, že v majetkovoprávných vzťahoch fyzických a právnických osôb nemôže byť štát sukcesorom, preberajúcim zodpovednosť za vzájomné záväzky zmluvných strán, pokiaľ je ich uspokojenie možné dosiahnuť iným spôsobom. V súvislosti s uplatnenou náhradou nemajetkovej ujmy vo výške 20% z tvrdenej škody poukázalo na rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp.zn. 30Cdo 675/2011, podľa ktorého odškodnenie právnickej osoby za nemajetkovú ujmu spôsobenú prípadnými prieťahmi v konaní nie je možné vzťahovať na fyzické osoby, ktoré sa na činnosti právnickej osoby nejakým spôsobom zúčastňujú, lebo im nevzniká ujma priamo. Súčasne konštatovalo, že požadovaná náhrada nie je podložená reálnymi skutočnosťami, či rozumnou úvahou. Ministerstvo naostatok akcentovalo potrebu zohľadnenia ustanovenia § 3 ods. 1 OZ ako aj ustanovenia § 17 ods. 2, 3 zákona č. 514/2003 Z.z. pri formovaní záveru o potrebe priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch a upriamilo pozornosť na list Európskej komisie, Generálneho riaditeľstva pre spravodlivosť pod č. JUST/A3/RM/kb D(2010)] 1360, v ktorom Európska komisia poukázala na to, že v súvislosti s podnikateľskými praktikami žalobcu dostala sťažnosti od slovenských spotrebiteľov, resp. od slovenského združenia na ochranu spotrebiteľov, pričom útvary Komisie sa o týchto praktikách dozvedeli aj prostredníctvom návrhu na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal Krajský súd v Prešove (vec C-76/10). Práve podnikateľská činnosť žalobcu podnietila zvýšenú potrebu ochrany práv spotrebiteľa na všetkých úrovniach štátnej moci, keď žalobca je vnímaný ako spoločnosť využívajúca neprijateľné podmienky, zneužívajúc slabé právne vedomie nízkoprijmových osôb. Preto konanie žalobcu považuje za rozporné s dobrými mravmi. V danom prípade nemožno ani tvrdiť, že žalobcovi vznikla škoda postupom okresného súdu, ako následok priameho pôsobenia príčiny. S poukazom na uvedené Ministerstvo spravodlivosti SR navrhlo návrh žalobcu zamietnuť a uplatnilo si náhradu trov konania.

Súd v súlade s § 101 ods. 2 O.s.p. pojednával v neprítomnosti riadne predvolaného právneho zástupcu žalobcu, ktorý svoju neprítomnosť na pojednávaní žiadal ospravedlniť mailovou správou odoslanou súdu po skončení úradných hodín súdu (o 18.46 hod.) deň pred pojednávaním, pričom súčasne požiadal o odročenie pojednávania z dôvodu kolízie pojednávania s pojednávaním vedeným pred Okresným súdom Nitra, resp. Trnava. Keďže advokátske spoločenstvo zastupujúce žalobcu má dvoch členov a aj šiestich koncipientov, aj s poukazom na názor zaujatý či už v uznesení Najvyššieho súdu SR

sp. zn. 5Cdo 77/2002, ale aj v náleze Ústavného súdu SR z 13.1.1999 sp. zn. I.ÚS 68/1998, podľa ktorých „sama kolízia pojednávania toho istého zástupcu účastníka na rozdielnych súdoch, o ktorej advokát vedel v dostatočnom časovom predstihu, nie je, bez ďalšieho, akceptovateľným predpokladom uznania existencie dôležitého dôvodu na odročenie vytyčeného pojednávania v zmysle § 101 ods. 2 O.s.p.“, súd nemal preukázaný žiadny vážny dôvod na odročenie pojednávania, najmä keď žalobca v plnomocenstve z 20.9.2012 súhlasil, aby si splnomocnená spoločnosť stanovila za seba zástupcu. Predvolanie na pojednávanie bolo právnomu zástupcovi žalobcu doručené už 17.2.2014. Z činnosti súdu je taktiež známe, že v obdobných veciach totožného žalobcu sa za právneho zástupcu žalobcu na základe plných mocí zúčastnil pojednávaniu či už jeho advokátsky koncipient alebo substitút. Súd pojednával aj v neprítomnosti žalovanej, ktorá svoju neprítomnosť na pojednávani žiadala ospravedlniť s tým, že nežiadala o odročenie pojednávania.

Súd vykonal vo veci dokazovanie oboznámením sa so sprievodným listom k žiadam o predbežné prerokovanie žiadostí o náhradu škody z 25.9.2012, doručených Ministerstvu spravodlivosti SR toho istého dňa, najmä č. 6370, ako aj listinnými dôkazmi tvoriacimi obsah spisu a obsahom pripojeného exekučného spisu Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. 9Er/1310/2009.

Súd na danú vec aplikoval ustanovenia zákona č. 514/2003 Z.z., a to najmä § 3 ods. 1 písm. d/, § 3 ods. 2, § 4 ods. 1 písm. a/ 1, § 9 ods. 1, 2, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, § 17 ods. 1, 2, 5, ako aj § 44 ods. 1, 2 zákona č. 233/1995 Zb. (ďalej len EP) a § 45 ods. 1, 2 EP.

Zo skutkových tvrdení žalobcu vyplýva, že predmetom konania je nárok na náhradu škody a nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa zákona č. 514/2003 Z.z. za tvrdený nesprávny úradný postup Okresného súdu Nové Zámky ako exekučného súdu. Žalobca za nesprávny úradný postup považuje skutočnosť, že exekučný súd rozhodol o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie sp. zn. EX XXXXX/XXXX až dňa 20.6.2012 rozhodnutím o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia, a tak k rozhodnutiu malo dôjsť po uplynutí zákonom určenej lehoty, s omeškaním viac ako 957 dní, pričom za nesprávny úradný postup žalobca považuje aj preskúmanie exekučného titulu spôsobom, ktorý podľa žalobcu odporuje zákonu.

Z pripojeného exekučného spisu Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. 9Er/1310/2009 vyplýva, že dňa 6.11.2009 bol súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým spísaný so žalobcom, ako oprávneným, návrh na vykonanie exekúcie proti povinnému C.. Š., pričom za exekučný titul je označený rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného spoločnosťou Slovenská rozhodcovská, a.s. Bratislava zo dňa 25.8.2009 sp. zn. SR 13642/09. Uvedený súdny exekútor až dňa 25.11.2009 doručil Okresnému súdu Nové Zámky žiadosť o udelenie poverenia spolu so zápisnicou z 6.11.2009 obsahujúcou návrh na vykonanie exekúcie ako aj uvedený exekučný titul. Okresný súd Nové Zámky ako exekučný súd prípisom z 5.1.2010, ktorý bol právnomu zástupcovi oprávneného doručený 8.1.2010, vyzval oprávneného na predloženie zmluvy o úvere v lehote 15 dní, ktorej predloženie urgoval prípisom z 15.2.2010, ktorý bol právnomu zástupcovi oprávneného doručený 19.2.2010. Prípisom z 25.5.2010, ktorý bol doručený právnomu zástupcovi oprávneného dňa 28.5.2010 a prípisom z 21.12.2010, ktorý bol doručený právnomu zástupcovi oprávneného dňa 4.2.2011, súd opätovne oprávneného urgoval na predloženie požadovanej zmluvy o úvere. Prípisom z 30.3.2012 súd požiadal Stály rozhodcovský súd o zapožičanie rozhodcovského spisu. Po predložení požadovanej zmluvy o úvere so všeobecnými podmienkami Okresný súd Nové Zámky ako exekučný súd uznesením zo 7.6.2012 exekúciu zastavil. Uvedené uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 4.7.2012.

Podľa názoru súdu návrh žalobcu v danej veci zodpovedá ustanoveniu § 79 ods. 1 O.s.p., keď žalobca uviedol čoho sa domáha, voči komu a z akého dôvodu. Preto nič nebránilo vecnému prejednaniu tohto návrhu. Z dôvodu, že do rozhodnutia súdu vo veci uplynula šesťmesačná lehota od prijatia žiadosti žalobcu o predbežné prerokovanie (25.9.2012), súd návrh žalobcu na náhradu škody a nemajetkovej ujmy nepovažoval za predčasný.

Zákon č. 514/2003 Z.z. v § 9 ods. 1 (v znení účinnom do 31.12.2012) výslovne uvádza ako príklad nesprávneho úradného postupu aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom určenej lehote.

Predpokladom vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci nesprávnym úradným postupom je popri nesprávnom úradnom postupe aj vznik škody, a príčinná súvislosť medzi nimi. Uvedené podmienky zodpovednosti musia byť splnené kumulatívne. Na základe výsledkov vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že v danom prípade žalobca neunesol dôkazné bremeno na preukázanie ním tvrdeného nesprávneho úradného postupu exekučného súdu spočívajúceho v rozhodnutí o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie dňa 20.6.2012, keď z pripojeného exekučného spisu Okresného súdu Nové Zámky vyplýva, že zo strany žalobcu ako oprávneného nebola exekučnému súdu poskytnutá požadovaná súčinnosť. Z pripojeného exekučného spisu exekučného súdu sp. zn. 9Er/1310/2009 taktiež vyplýva, že zo strany súdneho exekútora nebola v uvedenej exekučnej veci dodržaná lehota určená v § 44 ods. 1 EP na predloženie návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie exekučnému súdu spolu s exekučným titulom a žiadosťou o vydanie poverenia, od ktorej skutočnosti však žalobca neodvodzuje svoj nárok. Okresný súd Nové Zámky ako exekučný súd dňa 7.6.2012 rozhodol o zastavení exekúcie. Preto žalobca neunesol dôkazné bremeno ohľadne svojho tvrdenia, že o žiadosti súdneho exekútora bolo rozhodnuté jej zamietnutím dňa 20.6.2012 s omeškaním viac ako 957 dní, pričom žalobca existenciu rozhodnutie exekučného súdu z 20.6.2012 o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora nepreukázal, napriek výzve súdu v predvolaní na pojednávanie z 3.1.2014.

Ustanovenie § 44 ods. 2 veta tretia zákona č. 233/1995 Z.z. (EP) s účinnosťou od 9.11.1999 upravuje postup exekučného súdu pre prípad zistenia rozporu žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom. Následkom zistenia takéhoto rozporu je zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením, proti ktorému je prípustné podať odvolanie. Uvedené ustanovenie neupravuje lehotu, v ktorej exekučný súd má uznesením rozhodnúť o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora. Aj keď vykonateľné rozhodcovské rozhodnutie ako exekučný titul bolo doplnené do § 41 ods. 2 písm. d/ EP novelou účinnou od 01.06.2011, táto by nepochybne bola nadbytočná v prípade stotožnenia sa súdu s právnym názorom žalobcu, že rozhodcovský rozsudok je exekučným titulom podľa ustanovenia § 41 ods. 2 písm. i/ EP, ktorého sa žiadna novela Exekučného poriadku nedotkla. Pre výklad zákona je podstatný úmysel zákonodarcu - Národnej rady SR prezentovaný v dôvodovej správe k zmene a doplneniu § 41 ods. 2 písm. d/ EP zákonom č. 102/2011 Z.z.. Potom od účinnosti zákona č. 144/2010 Z.z. dňa 1.6.2010 neexistovala ani žiadna zákonná lehota na vydanie poverenia súdnemu exekútorovi na základe exekučného titulu - rozhodnutia rozhodcovského súdu (§ 41 ods. 2 písm. d/ EP), pričom s účinnosťou od 1.6.2010 novelizované ustanovenie § 44 ods. 2 EP veta druhá sa vzťahuje aj na exekučné konania začaté pred účinnosťou zákona č. 144/2010 Z.z. (ASPI komentár k § 44 EP).

Podľa názoru konajúceho súdu exekučný súd v danej exekučnej veci rozhodol v primeranej lehote, zodpovedajúcej nečinnosti žalobcu ako oprávneného pri poskytovaní súčinnosti exekučnému súdu nepredložením zmluvy o úvere v súdom určenej lehote. V danom prípade bol opodstatnený a zákonom podložený postup exekučného súdu, ktorý po podaní žiadostí súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, v snahe preskúmať charakter zmluvného vzťahu oprávneného a povinného, opakovane vyzýval žalobcu, v procesnom postavení oprávneného, na predloženie zmluvy o úvere, pričom do jej predloženia exekučnému súdu uplynulo vyše 13 mesiacov od doručenia prvej výzvy exekučného súdu oprávnenému. Po predložení zmluvy o úvere so všeobecnými podmienkami exekučný súd skúmal, či bola (platne) uzavretá rozhodcovská zmluva.

Exekučný súd je teda už v štádiu posudzovania splnenia zákonných predpokladov pre poverenie súdneho exekútora na vykonanie exekúcie bezpochyby oprávnený posúdiť, či oprávneným označený exekučný titul bol vydaný k tomu kompetentným orgánom. Význam tohto oprávnenia tkvie v tom, že ak exekučný titul vydal orgán, ktorý k tomu nemal právomoc, ide o rozhodnutie ničotné, nevyvolávajúce žiadne právne účinky. Takéto rozhodnutie nespĺňa predpoklad materiálnej vykonateľnosti (záväznosti) a na jeho základe nemožno preto viesť nútený výkon rozhodnutia. Osobitosť postavenia rozhodcovského súdu spočíva medzi iným v tom, že jeho právomoc vec prejednať a rozhodnúť sa odvodzuje od rozhodcovskej zmluvy. Predpokladom právomoci rozhodcovského súdu je teda platné uzavretie rozhodcovskej zmluvy medzi zmluvnými stranami, a to či už vo forme osobitnej zmluvy alebo rozhodcovskej doložky. Ak teda právomoc rozhodcovského súdu je závislá od existencie platnej rozhodcovskej zmluvy a exekučný súd má povinnosť v zmysle § 44 ods. 2 EP, okrem iného, zisťovať rozpor exekučného titulu so zákonom, t.j. aj to, či bol vydaný orgánom s právomocou na jeho vydanie, je logické, že exekučný súd musí pri tomto zisťovaní posúdiť, nielen to, či rozhodcovská zmluva bola medzi zmluvnými stranami vôbec uzavretá, ale aj to, či bola uzavretá platne. Iba platná rozhodcovská zmluva môže totiž založiť právomoc rozhodcovského súdu na jej základe určitú vec

prejednať a rozhodnúť; absolútna neplatnosť právneho úkonu má za následok, akoby právny úkon nebol nikdy uzavretý.

Z vyššie uvedeného možno vyvodiť záver, že exekučný súd, ktorý koná o návrhu na nútený výkon právoplatného rozhodcovského rozsudku, ak má pre to dostatok skutkových a právnych poznatkov, je v zmysle ustanovenia § 44 ods. 2 EP oprávnený už v štádiu rozhodovania o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie aj bez návrhu (ex offa) skúmať, či rozhodcovská zmluva medzi zmluvnými stranami bola uzavretá platne. Ak exekučný súd zistí, že právomoc rozhodcovského súdu bola založená na základe neplatnej rozhodcovskej zmluvy, prislúcha mu právo vyvodiť všetky dôsledky vyplývajúce z príslušných právnych predpisov pre to, aby zmluvná strana nebola uvedenou doložkou viazaná.

Nemožno preto prisvedčiť žalobcovi v tom, že zo žiadneho ustanovenia procesného predpisu exekučnému súdu nevyplýva oprávnenie rozhodcovskú doložku posúdiť z hľadiska jej platnosti. V danej exekučnej veci bol preto plne opodstatnený a zákonom podložený postup exekučného súdu, ktorý po podaní žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, v snahe preskúmať, či rozhodcovská doložka bola uzavretá platne, vyzval žalobcu v procesnom postavení oprávneného na predloženie zmluvy o úvere. Záver exekučného súdu, že rozhodcovská doložka, ktorá v danom prípade núti spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní, vykazuje znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky v zmysle § 53 ods. 1 OZ a neplatného zmluvného dojednania, preto takou doložkou nemohla byť založená právomoc rozhodcovského súdu vydať označené rozhodcovské rozsudky, je súladný so zákonom. V súlade s týmto záverom exekučný súd predmetný rozhodcovský rozsudok právoplatne nepovažoval za vykonateľný exekučný titul. Exekučný súd zistil už pri postupe podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, že exekučný titul vo forme rozhodcovského rozsudku predloženého žalobcom ako oprávneným, je v rozpore so zákonom. Uvedený postup exekučného súdu nebol posudzovaním vecnej správnosti rozsudku rozhodcovského súdu a nesmeroval k „zrušeniu“ tohto rozhodnutia; exekučný súd si ani neosvojoval (vo vzťahu k rozhodcovskému rozsudku) postavenie odvolacieho súdu. Exekučný súd iba skúmal, či oprávneným predložený rozhodcovský rozsudok je vykonateľným exekučným titulom, či ho vydal rozhodcovský súd s právomocou prejednať daný spor. Pri riešení tejto otázky nebol exekučný súd viazaný tým, ako ju vyriešil rozhodcovský súd (R 46/2012). Aj v rámci daného exekučného konania bol všeobecný (exekučný) súd oprávnený skúmať rozhodnutie označené v exekučnom konaní ako exekučný titul z hľadiska, či nejde o rozhodnutie ničotné, ktoré nevyvoláva žiadne právne účinky (viď IV. ÚS 78/2011 a tiež uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 10. októbra 2012 sp. zn. 6 Cdo 105/2011).

Prekážka rozsúdenej veci (/rei iudicatae/ § 159 ods. 3 O.s.p.) patrí k procesným podmienkam konania a jej existencia v každom štádiu konania vedie k zastaveniu konania. Jej podstata spočíva v tom, že právoplatný rozsudok predstavuje vec rozsúdenú, v ktorom prípade sa vylučuje možnosť totožnú vec znova prejednať a o nej rozhodnúť. O tú istú vec ide vtedy, keď v novom konaní ide o ten istý nárok alebo stav, o ktorom už bolo právoplatne rozhodnuté, a ak sa týka rovnakého predmetu konania a tých istých osôb. Ten istý predmet konania je daný vtedy, ak ten istý nárok alebo stav vymedzený petitom vyplýva z rovnakých skutkových tvrdení, z akých už bol pôvodne uplatnený (t.j. ak vyplýva z rovnakého skutku). O totožnosť účastníkov ide najmä vtedy, ak v novom konaní ide o ten istý nárok medzi tými istými účastníkmi. Konanie sa týka tých istých osôb aj v prípade, ak v novom konaní vystupujú právni nástupcovia pôvodných účastníkov konania, či už z dôvodu univerzálnej alebo singulárnej sukcesie. Toto procesné ustanovenie sa uplatní aj v exekučnom konaní (§ 251 ods. 4 O.s.p.). Z obsahu pripojeného exekučného spisu Okresného súdu Nové Zámky, rovnako ani z obsahu žalobného návrhu nevyplýva, že konaniu v uvedenej exekučnej veci medzi žalobcom ako oprávneným a povinným C.. Š., týkajúcej sa vymoženía sumy istiny s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Nové Zámky pod sp. zn. 9Er/1310/2009 na podklade exekučného titulu, ktorým je rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného spoločnosťou Slovenská rozhodcovská, a.s. Bratislava, by predchádzalo iné exekučné konanie s tým istým predmetom konania, ktoré by sa týkalo tých istých účastníkov.

Prekážku rozsúdenej veci pre exekučné konanie netvorí právoplatný rozhodcovský rozsudok vydaný v rozhodcovskom konaní, a to ani vtedy, ak exekučný súd skúma, či exekučný titul vydaný vo forme rozhodcovského rozsudku, je materiálne vykonateľný. Z povahy rozhodcovského konania, ktoré je v zákonom vymedzených prípadoch alternatívnou možnosťou k súdному sporovému konaniu, totiž vyplýva, že jeho výsledkom môže byť iba titul, splnenia ktorého sa možno domáhať vykonaním exekúcie.

Podľa uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 227/2012 z 27.5.2013 Rozhodcovské konanie nemá charakter exekučného (vymáhacieho konania), preto ním nemôže byť založená prekážka tzv. „duplicitnej“ exekúcie. Navyše, ničotné rozhodnutie rozhodcovského súdu nevyvoláva žiadne právne účinky, a preto nemôže byť prekážkou veci rozhodnutej ani v inom konaní všeobecného súdu proti prípadnému žalobcovmu dlžníkovi (vzhľadom na zásadu prejudiciality vyplývajúcu z ustanovenia § 135 ods. 2 O.s.p., ako aj na zásadu viazanosti súdu právoplatným rozhodnutím vydaným v inom konaní podľa § 159 ods. 2 O.s.p., v danom prípade právoplatným uznesením exekučného súdu č.k. 9Er/1310/2009-14 z 7.6.2012. Súd nemôže ako predbežnú otázku znovu riešiť platnosť rozhodcovskej doložky, keďže o tom už bolo právoplatne rozhodnuté).

Keďže v danom prípade bolo rozhodnuté exekučným súdom v primeranej lehote, aj s poukazom na nečinnosť žalobcu v procesnom postavení oprávneného, žalobca neunesol dôkazné bremeno tvrdenia o nesprávnom úradnom postupe exekučného súdu, keď v konaní nepreukázal, že dňa 20.6.2012 došlo k vydaniu rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie s neprípustným preskúmaním exekučného titulu a až po uplynutí zákonom (ne)určenej lehoty, s omeškaním viac ako 957 dní. Z toho dôvodu neboli preukázané ani žalobcove tvrdenia o prietáhoch v konaní exekučného súdu. Právoplatné uznesenie exekučného súdu v danej exekučnej veci nie je takým rozhodnutím, v dôsledku ktorého by bolo možné konštatovať nesprávny úradný postup exekučného súdu, keďže toto rozhodnutie nebolo zrušené, je právoplatné. Žalobca až do vyhlásenia dokazovania za skončené nepreukázal ani vznik žiadnej skutočnej škody, keď nepreukázal zmenšenie svojho majetku o 1 295,20 eur v súvislosti s tvrdným omeškaním pri rozhodovaní exekučným súdom, resp. nepreukázal zmenšenie svojho majetku o uvedenú sumu v súvislosti s preskúmaním žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, preskúmaním návrhu na vykonanie exekúcie a preskúmaním exekučného titulu - rozsudku rozhodcovského súdu. Pritom podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. sa uhrádza len skutočná škoda. Skutočnou škodou sa aj v zmysle § 442 ods. 1 OZ rozumie ujma spočívajúca v zmenšení majetkového stavu poškodeného reprezentujúca majetkové hodnoty, ktoré je nutné vynaložiť, aby došlo k uvedeniu veci do predošlého stavu. V súvislosti s uvedeným nemožno prehliadnuť, že prípadný nesprávny procesný postup exekučného súdu môže mať za následok vznik zodpovednosti štátu podľa zákona č. 514/2003 Z.z. len vo vzťahu k takému zmenšeniu majetku oprávneného z exekučného konania, ktoré by bolo priamo a nesprostredkovane spôsobené práve týmto postupom. Preto bez povšimnutia nemožno ponechať nečinnosť žalobcu ako oprávneného pri predkladaní exekučným súdom žiadanej zmluvy o úvere a bez povšimnutia nemožno ponechať ani skutočnosť, že zo strany súdneho exekútora nebola dodržaná lehota určená v § 44 ods. 1 EP na predloženie návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie exekučnému súdu, spolu s exekučným titulom a žiadosťou o vydanie poverenia. Aj žalobca ako oprávnený a aj súdny exekútor svojou nečinnosťou prispeli k oddialeniu posúdenia rozhodcovského rozsudku ako exekučného titulu exekučným súdom.

S poukazom na absenciu tvrdeného nesprávneho úradného postupu, ako nevyhnutného predpokladu zodpovednosti štátu podľa zákona č. 514/2003 Z.z., žalobcovi nevznikol ani nárok na náhradu škody podľa § 9 ods. 1 citovaného zákona, ale ani nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v zmysle § 17 ods. 2 citovaného zákona. Rovnako ako pri nároku na náhradu škody je poškodený povinný nielen tvrdiť, ale aj preukázať vznik nemajetkovej ujmy, resp. uviesť skutočnosti, na ktorých základe bude možné podľa zákonom určených kritérií posúdiť vznik a rozsah ujmy. Doba, ktorá uplynula od doručenia žiadosti súdneho exekútora o vydanie poverenia exekučnému súdu spolu s návrhom na vykonanie exekúciu a exekučným titulom, až do doručenia uznesenia exekučného súdu právnomu zástupcovi žalobcu ako oprávnenému, nemohla nijako negatívne zasiahnuť žalobcu, nemohla vyvolať ani riziko ohrozujúce konečné vymoženie pohľadávky, keď exekučným titulom v danej exekučnej veci bol rozsudok rozhodcovského súdu v spotrebiteľskej veci, pričom v iných exekučných veciach žalobcu ako oprávneného bola už skôr spochybnená právomoc rozhodcovského súdu na vydanie takéhoto rozsudku, resp. bola spochybnená materiálna vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku (napr. aj uznesenie Okresného súdu Svidník sp. zn. 4Er/260/2009 z 4.8.2009, uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7CoE 34/2009 z 30.9.2009, uznesenie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 10CoE/5/2010 z 23.2.2010, uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3CoE 29/2010 z 5.5.2010, uznesenie Krajského súdu Košice sp. zn. 3CoE/229/2010 z 27.5.2010, uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6CoE/59/2010 z 19.4.2011, ale aj uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 17 CoE 138/2010-44 z 30.9.2010 a s tým súvisiace uznesenie Ústavného súdu č.k. IV. ÚS 55/2011-19 z 24.2.2011), aj s poukazom na závery uznesenia Súdneho dvora (ES) vo veci Pohotovosť/ X. J. C-76/10 zo dňa 16.11.2010. Navyše, bez povšimnutia nemožno ponechať skutočnosť, že zo strany súdneho

exekútora nebola dodržaná lehota určená v § 44 ods. 1 EP na predloženie návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie exekučnému súdu, spolu s exekučným titulom a žiadosťou o vydanie poverenia a žalobcom ako oprávneným nebola poskytnutá požadovaná súčinnosť pri predkladaní zmluvy o úvere exekučnému súdu. Exekučný súd nepochybne v uvedenej exekučnej veci realizoval svoje oprávnenie vyplývajúce z ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, t.j. oprávnenie posúdiť, či exekučný titul - rozhodcovský rozsudok vo veci vyplývajúcej zo spotrebiteľského právneho vzťahu, ktorým je právny vzťah založený právnou skutočnosťou - spotrebiteľskou zmluvou, nie je v rozpore so zákonom. Toto posúdenie, podľa právnych predpisov na ochranu práv spotrebiteľa, je nepochybne časovo náročné, čo viedlo aj zákonodarcu k vylúčeniu aplikácie 15 dňovej lehoty na vydanie poverenie súdnemu exekútorovi v prípade rozhodcovských rozsudkov (§ 44 ods. 2 EP v spojení s § 41 ods. 2 písm. c/ a d/ EP) s účinnosťou od 1.6.2010 (zákon č. 144/2010 Z.z.). Aj pre prípadný stav neistoty účastníka neprímerane dlhého konania je tento povinný tvrdením rozhodujúcich skutočností dostatočne vysvetliť motiváciu k uplatneniu nároku na peňažnú náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá má slúžiť ku kompenzácii stavu neistoty, do ktorej by bol poškodený v dôsledku neprímeranej dĺžky konania uvedený. Žalobca v danom prípade nepreukázal nielen tvrdený nesprávny úradný postup exekučného súdu, ale ani tvrdené následky, keď nepreukázal vznik nemajetkovej ujmy, ako objektívne zistiteľného stavu, ktorého existencia musí byť preukázaná nad všetky pochybnosti a ani jej závažnosť a okolnosti vzniku tvrdenej ujmy, a tak neuniesol dôkazné bremeno ani o tejto časti návrhu.

S poukazom na všetky uvedené závery súdu a ich vzájomné súvislosti, žalobcovi nevznikol ani nárok na náhradu škody podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z a ani nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v zmysle § 17 ods. 2 citovaného zákona. Súd preto nepovažoval za hospodárne vykonať vo veci dôkaz oboznámením sa s obsahom a rozsahom žiadosti žalobcu o predbežné prerokovanie návrhu, ktorú Ministerstvu spravodlivosti SR, ako ústrednému orgánu konajúcemu v mene štátu doručil žalobca dňa 25.9.2012. Súd návrh žalobcu v celom rozsahu zamietol ako nedôvodný.

Rozhodnutie o trovách konania sa zakladá na ustanovení § 142 ods. 1 O.s.p., v zmysle ktorého súd náhradu trov konania prizná úspešnému účastníkovi proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. V danom prípade bola úspešným účastníkom žalovaná, ktorá si v lehote určenej v § 151 ods. 1 O.s.p. nevyčísliła žiadne trovy konania a ani zo spisu nevyplýva, že by jej nejaké trovy konania vznikli, a tak jej súd náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu - Okresný súd Komárno, Pohraničná č. 6, Komárno - na Krajský súd v Nitre.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods.3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.